

Bruxelles, den 23.2.2023
COM(2023) 91 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET

om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlande

1. INDLEDNING

Rådets henstilling om "fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet"¹ blev vedtaget af Rådet den 26. november 2018 på grundlag af Kommissionens forslag af 22. maj 2018. Det bekræfter, at Kommissionen har til hensigt inden for 4 år at aflægge rapport til Rådet om opfølgningen af henstillingen på grundlag af medlemsstaternes bidrag.

Automatisk gensidig anerkendelse (i det følgende benævnt: automatisk anerkendelse) er afgørende for, at de studerende kan gøre bedst mulig brug af alle læringsmuligheder i hele Europa. Det udgør en hjørnesten i **det europæiske uddannelsesområde**, som Kommissionen og Rådet forpligtede sig til at etablere senest i 2025 (se Kommissionens meddelelse om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025² og Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet 2021-2030)³. Det er også et centralt flagskib i **den europæiske strategi for universiteter**⁴, der blev fremlagt i januar 2022, og yderst relevant for de lærendes mobilitet inden for rammerne af det styrkede **Erasmus+-program** (2021-2027).

Anerkendelse af kvalifikationer henhører under medlemsstaternes kompetence og er styret af national lovgivning og internationale aftaler. På europæisk plan er den eneste bindende retsakt UNESCO's⁵ og Europarådets **Lissabonkonvention om anerkendelse**⁶ fra 1997, som er ratificeret af 54 deltagerstater, herunder alle medlemsstater med undtagelse af Grækenland. Desuden blev begrebet automatisk anerkendelse et centralt engagement i **det europæiske område for videregående uddannelse**⁷ (**Bolognaprocessen**), som omfatter 49 lande, herunder alle EU-medlemsstater, i Bukarestkommunikéet fra 2012.

Ambitionen med Rådets henstilling er at gå videre ved at tilskynde og gøre det lettere for medlemsstaterne at **udbyde og fremskynde** deres samarbejde i forhold til, hvad de er i stand til at gøre i forbindelse med Bologna-processen, med udgangspunkt i Bologna-redskaberne til gennemsigtighed⁸.

Den **politiske forpligtelse, der først blev udtrykt i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i 2017**⁹ og videreudviklet i **Rådets henstilling**, indebærer automatisk anerkendelse i EU-sammenhæng med en klar definition og de nødvendige skridt til at fremskynde gennemførelsen for at gøre den til en realitet for lærende og færdiguddannede, både for dem, der har opnået kvalifikationer, og dem, der har haft erfaringer med læringsmobilitet i EU.

---

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:32018H1210\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:32018H1210(01)).

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0625>.

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=CELEX:32021G0226(01)).

⁴ <https://education.ec.europa.eu/sites/default/files/2022-01/communication-european-strategy-for-universities-graphic-version.pdf>.

⁵ UNESCO's globale konvention om anerkendelse af kvalifikationer, der blev vedtaget i 2019, fastlægger universelle principper for retfærdig, gennemsigtig og ikkediskriminerende anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser. Konventionen træder i kraft i første kvartal af 2023, da 20 deltagerstater har ratificeret den.

⁶ <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatyid=165>.

⁷ <http://ehea.info/>.

⁸ [brosura_v1_v12_vp_120419_text \(ehea.info\)](https://www.ehea.info/~/media/120419_text_ehea.pdf).

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-da.pdf>.

Fire år efter vedtagelsen af henstillingen er formålet med denne rapport at analysere de fremskridt, der er gjort, og de indhøstede erfaringer med henblik på at få alle trin på plads senest i 2025.

Denne rapport vil **danne grundlag for arbejdet med nye initiativer** såsom den nye ramme for læringsmobilitet, der er planlagt i Kommissionens arbejdsprogram for 2023. En gnidningsløs anerkendelse af kvalifikationer og læringsresultater er således hjørnestenen i læringsmobilitet. Arbejdet med gennemførelsen af henstillingen kan også inspirere og lette fremskridt med hensyn til anerkendelse af kvalifikationer, der er erhvervet uden for EU, som bebudet i kommissionsformand Ursula von der Leyens tale om Unionens tilstand 2022¹⁰. Desuden er rapporten vigtig for arbejdet hen imod et fælles europæisk uddannelsesmærke.

2. DE POLITISKE MÅL, DER ER FASTSAT I RÅDETS HENSTILLING

I Rådets henstilling anbefales det, at medlemsstaterne senest i 2025 træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at alle elever, lærlinge og studerende, der har fuldført en læringserfaring i én medlemsstat, automatisk kan få denne erfaring anerkendt i de andre medlemsstater, enten i form af en kvalifikation eller i form af læringsresultater, så de kan fortsætte deres studier.

Automatisk anerkendelse forstås i denne sammenhæng som følger:

- en **kvalifikation på videregående uddannelsesniveau**, der er erhvervet i en medlemsstat, anerkendes automatisk på samme niveau i enhver anden medlemsstat med henblik på at give adgang til yderligere studier.
- **resultaterne af et læringsophold i udlandet på videregående uddannelsesniveau i én medlemsstat anerkendes automatisk og fuldt ud i de andre medlemsstater** som aftalt på forhånd i en uddannelsesaftale og bekræftet i eksamensudskriften i overensstemmelse med det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem. Meritpoint, der opnås i løbet af studieopholdet i en anden medlemsstat eller under virtuel mobilitet, overføres straks og medregnes i den studerendes uddannelse uden yderligere arbejde eller vurdering af den studerende.
- en **ungdomsuddannelse**, der giver adgang til videregående uddannelse i én medlemsstat, anerkendes automatisk i enhver anden medlemsstat med henblik på at give adgang til videregående uddannelse.
- for ungdomsuddannelse retten til at få **læringsresultaterne af et læringsophold i udlandet i én medlemsstat anerkendt** i oprindelseslandet, forudsat at læringsresultaterne i store træk svarer til dem i oprindelseslandets nationale læseplaner.

Rådets henstilling berører ikke de andre medlemsstaters myndigheders ret til at **kontrollere kvalifikationens ægthed og niveau**, og om den reelt giver adgang til videregående uddannelse i udstedelsesmedlemsstaten. Denne kontrol indebærer imidlertid ikke nogen særskilt anerkendelsesprocedure. Automatisk anerkendelse berører ikke videregående uddannelsesinstitutioners ret til at fastsætte **specifikke optagelseskriterier** for deres specifikke programmer.

I Rådets henstilling henstilles det til medlemsstaterne at sikre, at der skabes de nødvendige rammebetingelser, tillid og gennemsigtighed i deres uddannelsessystemer for automatisk anerkendelse, hvilket indebærer at:

---

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/SPEECH_22_5493.

- tilpasse **national lovgivning**, hvor det er relevant, for at indføre automatisk anerkendelse som defineret ovenfor for alle EU-medlemsstater med de nødvendige betingelser på plads
- fuldt ud gennemføre **de europæiske redskaber og Bologna-redskaberne til sikring af gennemsigtheden inden for videregående uddannelse**, som kan støtte anerkendelsen — tillægget til eksamensbeviser og det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS), opfylde de **centrale forpligtelser i Bologna-processen** for videregående uddannelse (tretrinssystem, gennemførelse af standarder og retningslinjer for kvalitetssikring, fuld gennemførelse af Lissabonkonventionen om anerkendelse) og referencekvalifikationer i den **europæiske referenceramme for kvalifikationer**
- udvikle **nationale retningslinjer** for at støtte videregående og sekundære uddannelsesinstitutioner i effektivt at gennemføre automatisk anerkendelse og udvikle kapaciteten og styrke den rolle, som **nationale informationscentre vedrørende akademisk anerkendelse** (NARIC'er) og eksaminatorer spiller, navnlig med hensyn til informationsformidling og anvendelse af onlineværktøjer for at forbedre effektiviteten, gennemsigtheden og overensstemmelsen
- forbedre **evidensgrundlaget** ved at indsamle og formidle data om anerkendelsessagers omfang og art med henblik på denne henstilling fra Rådet.

3. STATUS FOR GENNEMFØRELSEN AF AUTOMATISK ANERKENDELSE

Denne rapport indeholder en analyse af de skridt, som medlemsstaterne har taget fire år efter vedtagelsen af Rådets henstilling. Den har også til hensigt at gå videre end de eksisterende lovgivningsmæssige foranstaltninger og kontrollere den praktiske gennemførelse på stedet, når der foreligger dokumentation for anerkendelsespraksis.

Nedenfor gives et resumé af rapportens vigtigste resultater (se landevurderingen i bilaget).

På området for videregående uddannelse **har medlemsstaterne truffet en række foranstaltninger** for at sikre de nødvendige rammebetingelser, tillid og gennemsigthed i deres uddannelsessystemer, men der skal gøres mere inden 2025:

- **National lovgivning om automatisk anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser** fra alle EU's medlemsstater er **på plads i 12 medlemsstater**. Yderligere 3 medlemsstater er i færd med at tilpasse deres nationale lovgivning. Og 9 andre medlemsstater gør lovgivningen tilgængelig for et begrænset antal EU-lande.
- **Bologna- og EU-redskaberne til gennemsigtheden** er på plads i de fleste medlemsstater. Der er dog stadig **11 medlemsstater**, hvor disse værktøjer **ikke er gennemført fuldt ud**. Dette hæmmer den nødvendige tillid mellem medlemsstaterne og systemerne.
- **14 medlemsstater** har indført **nationale retningslinjer** for institutioner sammen med regelmæssig **uddannelse** og anvendelse af **onlineværktøjer** til afgørelser om anerkendelse.
- **7 medlemsstater** overvåger og evaluerer afgørelser om anerkendelse gennem en **central systemdatabase**, der indsamler og formidler data om anerkendelsessager og ajourføres regelmæssigt. En sådan mangel på data i andre medlemsstater hæmmer vurderingen af den praktiske gennemførelse af automatisk anerkendelse på stedet.

Selv om eksistensen af formel lovgivning inden for videregående uddannelse er en afgørende forudsætning for automatisk anerkendelse, viser tilgængelig dokumentation, selv om den er begrænset, at den er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse:

- Beslutninger om automatisk anerkendelse træffes centralt af et kompetent organ i **3 medlemsstater**. I alle andre medlemsstater er beslutningen om anerkendelse af kvalifikationer decentraliseret til videregående uddannelsesinstitutioner. Tilgængelig dokumentation viser, at en sådan decentraliseret anvendelse af en retlig ramme på systemniveau øger risikoen for inkonsekvent anvendelse af automatisk anerkendelse.
- Den **tilgængelige dokumentation**, der er indsamlet gennem en undersøgelse blandt videregående uddannelsesinstitutioner, peger i retning af et **blandet billede af gennemførelsen af automatisk anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser på institutionelt plan**, med uoverensstemmelser mellem institutioner eller endda inden for samme institution mellem forskellige bedømmere. En vigtig årsag er forvirringen mellem anerkendelse og optagelse, især at automatisk anerkendelse ikke er ensbetydende med automatisk optagelse. Da de fleste afgørelser om anerkendelse træffes af videregående uddannelsesinstitutioner, vil det for at kunne foretage en grundig vurdering være nødvendigt at have flere oplysninger om, hvorvidt og i hvilket omfang anvendelsen er konsekvent og i overensstemmelse med de gældende regler.
- Hvad angår **automatisk anerkendelse af læringsophold i udlandet**, er de eneste tilgængelige data fra Erasmus+-programmet. Det europæiske gennemsnit i 2020 lå på 84,4 % automatisk anerkendelse af meritter, men der var store forskelle mellem landene. Den nye kvalitetsramme for Erasmus+ for perioden 2021-2027 er blevet indført for at opnå fuld automatisk anerkendelse af læringsophold i udlandet gennem Erasmus+.

Der er også behov for en større indsats inden for **ungdomsuddannelser**:

- **Automatisk anerkendelse af kvalifikationer inden for ungdomsuddannelser** (almen uddannelse og erhvervsuddannelse) er ret veludviklet i **15 medlemsstater** (plus 1 medlemsstat udelukkende for almen skolegang), som tilbyder automatisk anerkendelse eller højst en kontrol af kvalifikationer i en database over afgørelser om anerkendelse. Yderligere 6 medlemsstater har indført automatisk anerkendelse af kvalifikationer fra et begrænset antal andre medlemsstater (normalt gennem bilaterale aftaler eller ensidige afgørelser), 5 medlemsstater (plus 1 for erhvervsrettede uddannelser) har ingen automatisk anerkendelse. Udfordringerne på dette område er stort set de samme som før vedtagelsen af henstillingen.
- Med hensyn til **anerkendelse af resultater af læringsophold i udlandet med henblik på ungdomsuddannelser** tilbyder 8 medlemsstater en form for automatisk anerkendelse i bred forstand i overensstemmelse med Rådets henstilling (2 medlemsstater baseret på ækvivalens, 6 medlemsstater baseret på læringsresultater). Ud over dette har situationen ikke udviklet sig meget. Et flertal af medlemsstaterne anerkender resultater, der kun er baseret på en decentral form for matchning af læseplaner, en normalt lang og besværlig procedure, der ofte indebærer ekstra eksamener for de lærende samt usikkerhed. Andre medlemsstater tilbyder ikke nogen anerkendelsesprocedurer uden for meget specifikke programmer. 10 medlemsstater tilbyder ingen form for standardiseret anerkendelsesprocedure eller mangler endda generelt en anerkendelsesprocedure.

Kommissionen ser et fortsat behov for at øge indsatsen for at gennemføre Rådets henstilling og gøre betydelige fremskridt senest i 2025 på grundlag af de vigtigste resultater i denne rapport.

3.1. Status for videregående uddannelse

Automatisk anerkendelse på videregående uddannelser af kvalifikationer og læringsophold i udlandet kræver både lovgivning og støtteværktøjer for at kunne gennemføres. I det næste kapitel diskuteres det, om der findes disse fremmede faktorer.

3.1.1. Fremskridt på nationalt plan

3.1.1.1. Tilpasning af national lovgivning¹¹

Den relevante nationale lovgivning er en forudsætning for automatisk anerkendelse, selv om det ikke nødvendigvis betyder, at den anvendes korrekt i praksis.

¹¹ Rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse fra 2023 udarbejdet af ICF S.A som led i undersøgelsen af fremskridtene med gennemførelsen af [Rådets henstilling fra 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet](#) samt af gennemførligheden af et europæisk system for anerkendelse og kvalitetssikring.

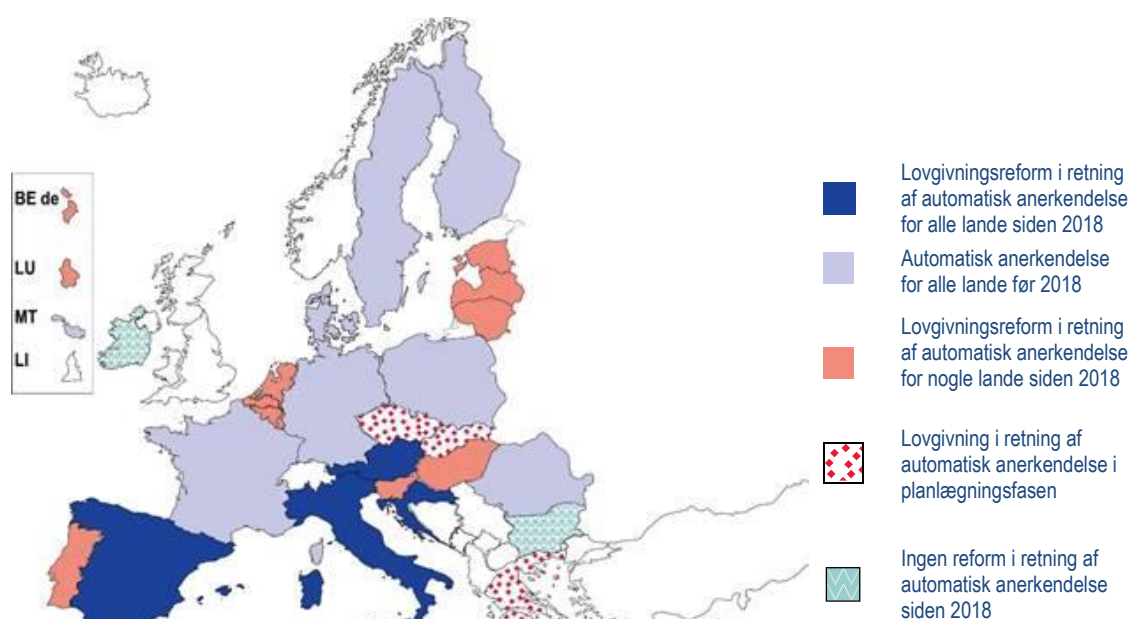
På tidspunktet for vedtagelsen af Rådets henstilling i 2018 havde **otte medlemsstater** (DE, DK, FI, FR, MT, PL, RO og SE) allerede automatisk anerkendelse af alle EU-lande i deres nationale lovgivning. **Fire lande** (AT, HR, IT og ES), som enten mente, at de anvender automatisk anerkendelse i praksis, eller ønskede at bevæge sig i retning af automatisk anerkendelse, tilpassede deres lovgivning efter Rådets henstilling. Det skal bemærkes, at den nye lov, der indfører automatisk anerkendelse i Spanien, gælder for alle EU's medlemsstater med undtagelse af en undergruppe af grader.

Desuden er **tre lande** (CZ, EL og SK) i øjeblikket i færd med at tilpasse deres nationale lovgivning.

Ni medlemsstater indførte automatisk anerkendelse for en undergruppe af lande (f.eks. ved at indgå eller udvide regionale multilaterale aftaler) eller for visse kvalifikationer:

- Den multilaterale traktat om automatisk anerkendelse blev undertegnet mellem **Østersølandene og Benelux-landene** i 2021. Indtil nu har BE-FI¹², LV og EE ratificeret den. Den bygger på **Reykjavik-erklæringen fra 2004**, der fremmer automatisk anerkendelse af sammenlignelige kvalifikationer inden for videregående uddannelse mellem de nordiske lande.
- På grundlag af **bilaterale aftaler**, der eksisterede før 2018 mellem PL og CZ, er der ved at blive indført en ny multilateral aftale mellem 4 lande (CZ, HU, PL, SK). Slovenien har bilaterale aftaler med sine nabolande.

Lovgivningsmæssige reformer i retning af automatisk anerkendelse siden 2018

Kilde: Kommissionen

Oprettelsen af sådanne regionale aftaler ses af nogle lande som en vej frem i forbindelse med gennemførelsen af automatisk anerkendelse for alle EU-medlemsstater, der anvender de europæiske gennemsigtighedsværktøjer og Bologna-gennemsigtighedsværktøjerne. Det

¹² Belgien, regionen Flandern.

skal bemærkes, at Portugal har valgt en særlig tilgang til anerkendelse siden 2007, hvilket indebærer automatisk anerkendelse af de kvalifikationer, der er anført i et lovdekret.

Andre lande har endnu ikke planer om lovgivningsmæssig tilpasning (BG, CY og IE).

Blandt de 12 lande, hvis nationale lovgivning er tilpasset automatisk anerkendelse, **træffes afgørelser om automatisk anerkendelse centralt** af et kompetent organ i **3 lande**. I alle andre medlemsstater er beslutningen om anerkendelse af kvalifikationer decentraliseret til videregående uddannelsesinstitutioner. Dette kan føre til **manglende konsekvens** i afgørelserne om anerkendelse; praksis kan endda variere fra fakultet til fakultet (se afsnit 3.1.1.5).

Det rejser spørgsmålet om, hvorvidt en afgørelse på systemniveau (en persons ret til at få adgang til videregående uddannelse på ethvert niveau) bør træffes af individuelle videregående uddannelsesinstitutioner, eller om det er bedre at lade de nationale myndigheder træffe den på systemniveau.

3.1.1.2. Gennemførelse af Bologna-gennemsigtighedsværktøjerne

En systematisk gennemførelse af Bologna-værktøjerne er en forudsætning for automatisk anerkendelse inden for videregående uddannelse. På trods af mangeårige forpligtelser er gennemførelsen stadig ujævn i EU.

- **Det europæiske kvalitetssikringsregister¹³ (EQAR),**

Tillid til et lands kvalitetssikringssystem er en forudsætning for automatisk anerkendelse. **Registrering i det europæiske kvalitetssikringsregister** for de eksterne kvalitetssikringsorganer signalerer, at landets kvalitetssikringsagentur arbejder i overensstemmelse med standarderne og retningslinjerne for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse (ESG)¹⁴. I øjeblikket anvender 22 af de 27 medlemsstater kvalitetssikringsorganer, der er registreret i EQAR¹⁵. De fem andre lande er enten i øjeblikket ved at gennemgå EQAR (SK og EL) med henblik på overholdelse af ESG eller overvejer at ansøge snart (IT, MT og CZ).

I **databasen over eksterne kvalitetssikringsresultater (DEQAR)** kan institutionerne uploade og brugerne kan finde oplysninger om kvalitetssikringsevalueringer med et enkelt klik, så man undgår gentagelse af evalueringer. Nationale informationscentre vedrørende akademisk anerkendelse (NARIC'er) fra IT, FR, NL og RO integrerer en automatisk DEQAR-søgning i deres arbejdsgange for anerkendelse (med støtte fra Erasmus+-programmet).

- **Retningslinjerne for det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS)**

ECTS er et meritoverførselssystem, der er centreret omkring de studerende, og som er baseret på den arbejdsbyrde, der er nødvendig for at opnå bestemte læringsresultater. Som sådan er det afgørende for at lette anerkendelsen af de studerendes læringsresultater i meritmobilitetsperioder¹⁶ på en sammenlignelig måde.

---

¹³ <https://www.eqar.eu/>.

¹⁴ <https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/>.

¹⁵ <https://www.eqar.eu/kb/country-information/>.

¹⁶ Meritmobilitet kan defineres som et begrænset studie- eller praktikophold i udlandet (inden for rammerne af igangværende studier på en institution i hjemlandet) med henblik på at opnå meritpoint.

En **effektiv gennemførelse af ECTS** afhænger i høj grad af selvstændige videregående uddannelsesinstitutioners tiltag. Det er imidlertid vigtigt, at det nationale niveau også påtager sig ansvar, støtter og tilskynder til korrekt anvendelse af ECTS (i overensstemmelse med brugervejledningen for ECTS fra 2015¹⁷) ud over Erasmus+-programmet. Det er et lovkrav, at eksterne kvalitetssikringsorganer skal henvise til de centrale principper i ECTS i forbindelse med deres revision i 22 medlemsstater¹⁸. I de øvrige 5 medlemsstater (IE, LV, SE, SK, SI) er det ikke medtaget, selv om ECTS stadig anvendes i vid udstrækning. Gennemførelsen af principperne i ECTS-brugervejledningen fra 2015 overvåges dog kun i 6 systemer fuldt ud af det nationale kvalitetssikringsagentur¹⁹.

- **Tillæg til eksamensbeviser**

Tillægget til eksamensbeviser er et centralt tilsagn i Erasmus-chartret for videregående uddannelse om, at videregående uddannelsesinstitutioner skal være berettiget til at drage fordel af Erasmus+-programmet. Det indeholder oplysninger om kvalifikationer, der gør det muligt for bedømmere af eksamensbeviser at forstå kvalifikationshaverens niveau og akademiske rettigheder, og de er tilgængelige i et digitaliseret format på Europass-plattformen²⁰. Ud over Erasmus+-programmet udstedes det automatisk, gratis og på et udbredt sprog for alle kandidater i 23 medlemsstater²¹. De medlemsstater, der ikke automatisk udsteder tillæg til eksamensbeviser, er FR, ES og EL (som ikke udsteder det til kandidater fra første og andet trin), mens IE kræver et gebyr for den ekstra administrative arbejdsbyrde.

3.1.1.3. Udvikling af nationale retningslinjer²²

Mens DK, RO og SE har et fuldt centraliseret beslutningssystem for anerkendelse, er det i alle andre medlemsstater enten de videregående uddannelsesinstitutioners beslutning, eller også uddelegerer den øverste myndighed ansvaret for gennemførelsen til dem. I alle disse lande er **nationale retningslinjer afgørende for at støtte videregående uddannelsesinstitutioner** i at gennemføre automatisk anerkendelse effektivt.

I praksis har **fjorten medlemsstater** (BG, DK, EE, FI, FR, DE, EL, IT, MT, NL, PL, RO, ES og SE) udarbejdet onlinetjenester og vejledning til støtte for standardiseret praksis blandt videregående uddannelsesinstitutioner.

3.1.1.4. Overvågning og evaluering²³

Der er indført systematisk overvågning af afgørelser om anerkendelse i **7 medlemsstater** (BG, IT, LU, NL, PT, RO, SK).

Den manglende overvågning af afgørelser om anerkendelse gør det **vanskeligt at identificere de mest problematiske spørgsmål og træffe passende foranstaltninger til at løse dem**.

Efter mobilitetsfasen vender de studerende tilbage til deres institution i hjemlandet, hvor meritpointene anerkendes, og de afslutter deres studier.

¹⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/da7467e6-8450-11e5-b8b7-01aa75ed71a1>.

¹⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c90aaf32-4fce-11eb-b59f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-183354043>.

¹⁹ [Resultattavle for mobilitet 2019](#) — BE-Flandern, FR, IT, LT, NL, FI.

²⁰ <https://europa.eu/europass/da>.

²¹ [Bologna-gennemførelsesrapport 2020](#).

²² "ICF's rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse" fra 2023.

²³ "ICF's rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse" fra 2023.

Manglen på data gør det også vanskeligt at vurdere, i hvilket omfang automatisk anerkendelse i praksis gennemføres i et uddannelsessystem.

3.1.1.5. Gennemførelse på institutionelt plan

Automatisk anerkendelse af kvalifikationer er knyttet til **enkeltpersoners adgangsbemyndigelser** til et sæt læringsbestemmelser²⁴. Selv om en specifik kvalifikation kan give formel/principiel adgang til alle programmer på det næste studieniveau, sikrer det ikke automatisk retten til at blive optaget på et givet program. Hver videregående uddannelsesinstitution eller kompetent national myndighed har ret til at fastsætte specifikke optagelseskriterier.

En undersøgelse²⁵ blandt videregående uddannelsesinstitutioner viser et **blandet billede** af praksis på stedet vedrørende **automatisk anerkendelse af kvalifikationer**. De videregående uddannelsesinstitutioners forståelse og gennemførelse af automatisk anerkendelse varierer også inden for samme land.

Hovedårsagerne til ikke-automatisk anerkendelse var: sammenligning af arbejdsbyrde og læringsresultater fra sag til sag, almindelige betingelser på systemniveau (niveau for europæiske referencerammer for kvalifikationer), optagelseskriterier.

Det viser, at der stadig råder **forvirring med hensyn til definitionen af automatisk anerkendelse**, herunder at det ikke indebærer automatisk optagelse. Forvirringen skyldes også, at anerkendelses- og optagelsesprocedurerne ofte kombineres på institutionelt plan: 38 % af respondenterne sagde, at de håndterer dem sammen. Desuden kontrollerer en tredjedel af institutionerne den anden institutions kvalitetssikringsprocesser, når de træffer afgørelse om, hvorvidt en kvalifikation skal anerkendes.

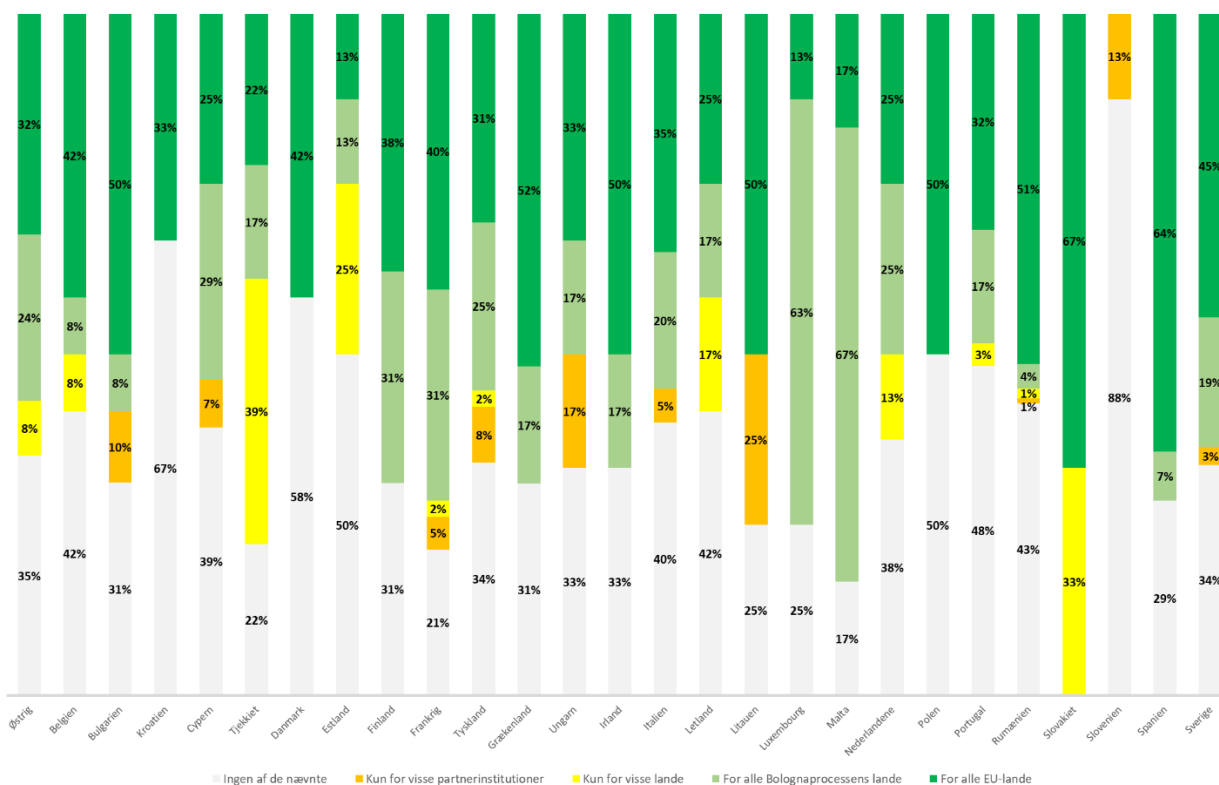
Det skal bemærkes, at kun 53 % af institutionerne har oplyst, at de fører et register over afgørelser om anerkendelse.

Selvevaluering af videregående uddannelsesinstitutioner, der automatisk anerkender BA- og MA-grader

---

²⁴ [Trekanten for automatisk genkendelse](#)

²⁵"ICF's rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse" fra 2023, prøvestørrelse: 441.

N=421

Kilde: ICF/3s

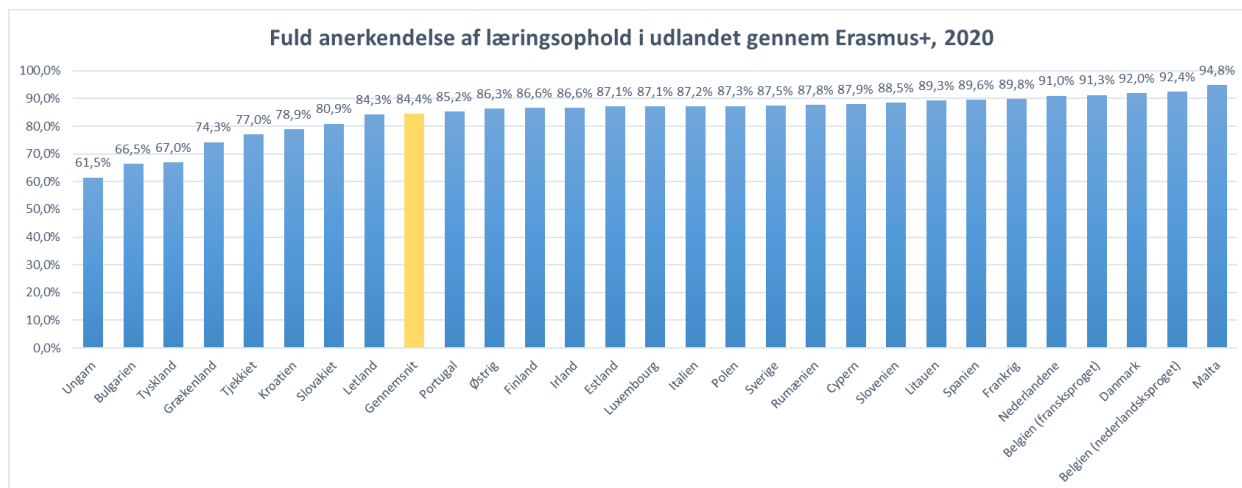
Afgørelser om anerkendelse af **læringsophold i udlandet** træffes af institutioner, og i de fleste tilfælde på fakultetsniveau.

Ifølge undersøgelsen blandt videregående uddannelsesinstitutioner har kun 47 % af de videregående uddannelsesinstitutioner en database over afgørelser om anerkendelse af læringsophold i udlandet, hvilket gør det vanskeligt at vurdere gennemførelsesgraden for Rådets henstilling.

Undersøgelser viser, at de resterende flaskehalse hænger sammen med **noget professorers opfattede kvalitetsproblemer på fakultetsniveau**. Over 10 % af de mobile studerende er utilfredse med anerkendelsen af deres meritter, og en lidt højere andel er utilfredse med de oplysninger, de modtager om karakterer og ECTS-overførsel. Fraværet af et "mobilitetsvindue" i studieprogrammerne øger usikkerheden for mobile studerende.

I EU finder størstedelen af læringsmobiliteten (53 %) sted inden for rammerne af Erasmus+-programmet. Mobilitetsdata for Erasmus+, baseret på feedback fra studerende under Erasmus+, viser, at andelen af studerende²⁶, der i 2020 fik fuld anerkendelse af alle opnåede meritpoint, i gennemsnit var på 84,4 %, **med betydelige forskelle mellem medlemsstaterne**.

²⁶ Antallet af respondenter er 589 484 over 4 år.

Kilde: Kommissionen

Den nye kvalitetsramme for Erasmus+ for perioden 2021-2027 er blevet indført for at opnå fuld automatisk anerkendelse af læringsophold i udlandet i hele EU gennem Erasmus+.

3.1.1.6. Konklusioner

Afgørelser om anerkendelse overlades oftest til de videregående uddannelsesinstitutioners eget skøn, hvilket fører til uoverensstemmelser i gennemførelsen af automatisk anerkendelse. Da den institutionelle praksis varierer, er det ofte vanskeligt at afgøre, om anerkendelsespraksis er fuldstændig automatisk i et land, selv om den nationale lovgivning giver mulighed for automatisk anerkendelse. En af vanskelighederne er, at anerkendelses- og optagelsesprocedurerne ofte kombineres på institutionelt plan. Dette har givet anledning til forvirring om konsekvenserne af automatisk anerkendelse og gør det vanskeligt at sikre, at der anvendes en sammenhængende (automatisk) tilgang på alle videregående uddannelsesinstitutioner.

Mere grundlæggende rejser det spørgsmålet om, hvorvidt det giver mening, at de enkelte videregående uddannelsesinstitutioner træffer en beslutning på systemniveau. De videregående uddannelser, forvaltningsstrukturer og personale med ansvar for anerkendelse ændrer sig løbende. Desuden gør manglen på central vejledning og den manglende overvågning af afgørelser om anerkendelse det vanskeligt at opdage uoverensstemmelser.

Når medlemsstaterne tilpasser den nationale lovgivning, **kan de overveje at sikre konsekvens i gennemførelsen ved at give kompetence til automatisk anerkendelse til et særligt organ** (f.eks. et NARIC), mens de videregående uddannelsesinstitutioner bevarer deres autonomi med hensyn til at udvælge og optage studerende til deres programmer. Sondringen mellem anerkendelse og optagelse ville således blive tydeligere i praksis.

Medlemsstaterne kan også tilskynde videregående uddannelsesinstitutioner til at **integrere anerkendelsesprocesser i deres interne kvalitetssikringsprocedurer**, herunder fuld gennemførelse af ECTS-brugervejledningen fra 2015. Det vil forbedre gennemsigtigheden og konsekvensen i anerkendelsespraksis i institutioner for læringsophold i udlandet.

Konsekvent beslutningstagning kan understøttes af digitale løsninger såsom databaser. En systematisk tilgang til overvågning og evaluering af afgørelser om anerkendelse af kvalifikationer og individuel læringsmobilitet vil forbedre gennemsigtigheden og bidrage til evidensbaseret beslutningstagning.

3.1.2. Støtte fra Kommissionen siden 2018

Kommissionen yder støtte og har udviklet værktøjer til at styrke medlemsstaternes bestræbelser på at gennemføre automatisk anerkendelse.

3.1.2.1. Fremme af gensidig tillid og peerlæring mellem medlemsstater og institutioner

Kommissionen lettede den regelmæssige udveksling af god praksis mellem medlemsstaterne som led i arbejdsgrupperne under strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020)²⁷ og den efterfølgende strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet i og uden for EØS (**EØS-strategirammen for 2021-2030**).

Siden 2018 er automatisk anerkendelse blevet drøftet på hvert arbejdsgruppemøde og har også regelmæssigt været på dagsordenen på møderne for generaldirektørerne for videregående uddannelser. Desuden blev der i 2019 afholdt et **peerlæringsseminar** om gennemførelse af automatisk anerkendelse, som blev afholdt af Kommissionen sammen med den norske regering.

Portalen for det europæiske uddannelsesområde²⁸ fungerer som et knudepunkt for information om Rådets henstilling og yder støtte til dens gennemførelse.

3.1.2.2. Erasmus-chartret for videregående uddannelse (ECHE)

Alle videregående uddannelsesinstitutioner, der ønsker at modtage midler fra Erasmus+, skal have en ECHE-akkreditering²⁹. Indtil videre er 5206 videregående uddannelsesinstitutioner akkrediteret med et ECHE for 2021-2027. Det betyder, at omkring 95 % af de studerende i EU studerer på et universitet, der deltager i Erasmus+-programmet.

I det nye ECHE for det nye Erasmus+-program (2021-2027) forpligter **indehaverne sig til at sikre fuld automatisk anerkendelse** i overensstemmelse med definitionen i Rådets henstilling af alle meritpoint, der er opnået for læringsresultater, der er opnået på tilfredsstillende vis i løbet af et studie-/praktikophold i udlandet. Korrekt anvendelse af ECTS og automatisk udstedelse af tillægget til eksamensbeviser er også vigtige forpligtelser for indehavere af ECHE-certifikater. Gennemførelsen overvåges af de nationale Erasmus+-agenturer.

---

²⁷ [Uddannelse og erhvervsuddannelse 2020 — EU's Publikationskontor \(europa.eu\)](https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/automatic-recognition-of-qualifications).

²⁸ <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/inclusive-and-connected-higher-education/automatic-recognition-of-qualifications>.

²⁹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/erasmus-charter-for-higher-education>.

3.2. Status for ungdomsuddannelserne

3.2.1. Fremskridt på nationalt plan

3.2.1.1. Status over anerkendelsen af kvalifikationer på ungdomsuddannelsesniveaue, der giver adgang til videregående uddannelse

I Rådets henstilling opfordres der til betydelige fremskridt hen imod automatisk gensidig anerkendelse, således at en ungdomsuddannelse, der giver adgang til videregående uddannelse, automatisk også anerkendes i andre medlemsstater.

Omkring halvdelen af medlemsstaterne har indført systemer, der opfylder dette mål. 5 medlemsstater har ikke nogen form for automatisk anerkendelse. For at fremhæve nogle af de positive eksempler kan nævnes, at i PL genereres vurderingen/erklæringen om sammenlignelighed automatisk via NARIC's onlineværktøj Kvalifikator (for almen uddannelse, men ikke for erhvervsrettet uddannelse). FR tilbyder direkte onlineansøgninger til universiteter uden behov for yderligere anerkendelsesproces. I nogle få medlemsstater er en eller anden form for automatisk anerkendelse, som enten er påkrævet ved lov eller anvendes i praksis, baseret på bilaterale eller multilaterale aftaler med andre medlemsstater (f.eks. AT, CZ for SK, SK for CZ og EE/LT/LV for hinanden) eller ensidige afgørelser (SI for HR).

I mange medlemsstater ligger ansvaret for anerkendelse hos de videregående uddannelsesinstitutioner, og praksis varierer i de enkelte medlemsstater. Nogle NARIC'er tilbyder onlinetjenester (og offlinetjenester) og vejledning om ækvivalensvurdering (AT, BE-Fr³⁰), DE, EE, ES, IE, IT, NL, PL, PT og SI) i nogle medlemsstater i form af (offentlige) onlinedatabaser (f.eks. DE og IT). I SE og ES er der eksperter i specifikke lande placeret på de højere uddannelsesinstitutioner, som støtter beslutningsprocessen.

Nogle medlemsstater er i færd med at udvikle procedurer til vurdering af konvergens i læseplanerne ved at sammenligne studieprogrammerne individuelt. Nogle kræver yderligere eksamener (CZ, HU og SK). Ungdomsuddannelser indgår imidlertid ikke i de foreslåede lovgivningsmæssige ændringer i flere medlemsstater, der arbejder med anerkendelse (f.eks. CZ, ES, EL og LT), hvis initiativer fokuserer på kvalifikationer fra videregående uddannelser³¹.

Nogle lande har **forskelle mellem almen ungdomsuddannelse og erhvervsuddannelse.** I PL er der f.eks. indført automatisk anerkendelse af kvalifikationer på ungdomsuddannelsesniveaue, men ikke for erhvervsuddannelseskvalifikationer.

Kort sagt er nogle initiativer, f.eks. centrale databaser, herunder med offentlig adgang, gode eksempler på fremskridt hen imod automatisk anerkendelse. Mange af dem blev imidlertid allerede iværksat inden vedtagelsen af henstillingen. De begrænsede fremskridt i den seneste tid skyldes ofte manglende initiativ fra videregående uddannelsesinstitutioner snarere end et centralt system fra medlemsstaternes side. **Udfordringerne på dette område er stort set de samme som før vedtagelsen af henstillingen**

³⁰ Belgien (den fransktalende del).

³¹ "ICF's rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse" fra 2023.

3.2.1.2. Anerkendelse af læringsophold i udlandet

Rådets henstilling fremhæver, at automatisk anerkendelse bør gives, forudsat at "læringsresultaterne i store træk svarer til dem i oprindelseslandets nationale læseplaner".

I forbindelse med **korte læringsophold i udlandet**, som normalt omfatter perioder på mellem nogle dage og op til tre måneder, er der normalt ikke behov for anerkendelse som betingelse for, at en elev kan genintegreres i den afsendende skole, på grund af den korte varighed og skolernes direkte inddragelse.

I forbindelse med **længerevarende læringsophold i udlandet**, normalt mellem 3 måneder og et helt skoleår, er der tre fremgangsmåder i overensstemmelse med Rådets henstilling, der kan betegnes som automatisk anerkendelse:

- **Anerkendelse på grundlag af ækvivalens**

Udlandsopholdet anses for at modsvare samme periode i hjemlandet, uanset eventuelle forskelle i læseplanerne mellem udsender- og værtsskolen, og eleven vender tilbage til den tilsvarende klasse eller optages i næste klasse, hvis et begrænset antal principper og kriterier er overholdt.

- I AT er anerkendelsen baseret på skolegang i mindst 5 måneder og højst 1 år.
- I PT anerkendes læringsophold i udlandet på et år automatisk på grundlag af en vellykket afslutning af skoleåret.

- **Anerkendelse baseret på læringsresultater, der anses for i det store og hele at være i overensstemmelse med de udsendende institutioners læseplaner**

Medlemsstaterne har indført en officiel procedure på systemniveau, der identificerer resultaterne af et læringsophold i udlandet og afgør, om de i det store og hele er i overensstemmelse med de nationale læseplaner i oprindelseslandet. Dette er tilfældet i BG, DK, FI og FR inden for erhvervsuddannelse, og i IT og RO, med forskellig praksis i de enkelte medlemsstater.

- **Anerkendelse på grundlag af en underskrevet uddannelsesaftale**

Inden læringsopholdet i udlandet drøfter udsendelsesskolen og værtsskolen og den lærende i fællesskab, hvilke læringsmål der skal opfyldes for at opfylde læringskravene i begge uddannelsessystemer. Efter hjemkomsten måles de opnåede læringsresultater i forhold til læringsaftalen, og hvis de stemmer overens, anerkendes de automatisk. Denne tilgang er i overensstemmelse med ånden i Rådets henstilling og gennemføres i vid udstrækning i Erasmus+-programmet, men der har ikke været udbredt brug af tilgangen i forbindelse med læringsmobilitet uden for Erasmus+-programmet.

I de fleste medlemsstater sker anerkendelse dog stadig **ikke automatisk**:

- Næsten halvdelen af medlemsstaterne har en officiel procedure baseret på en **sammenligning af læseplaner**, som udføres af en række forskellige aktører (skoler, individuelle lærere, lokale myndigheder), og som normalt kræver en vurdering af fag, der ikke følges i udlandet: dette gælder for en tredjedel af medlemsstaterne (BE-Fr, CY, CZ, DE, HR, HU, IE, LT, LV, PT for læringsperioder på under 1 skoleår, SI, SK og ES).

- Nogle medlemsstater har en vurdering foretaget af både den afsendende skole og værtsskolen som led i et **skole-til-skole-partnerskab** for dermed at omgå enhver formel anerkendelsesprocedure (f.eks. i FR inden for skolegang).
- Mange medlemsstater (f.eks. BE-De, BE-Fl, EE, EL, LU, MT, NL, PL og SE) har **ikke gennemført nogen fælles anerkendelsesprocedure eller -retningslinjer**. Et ekspertnetværk oprettet af Kommissionen som led i en forberedende foranstaltning iværksat af Europa-Parlamentet viste også, at skolerne i mange medlemsstater mangler de nødvendige færdigheder til at anerkende læringsophold i udlandet inden for deres skolesystem og læseplan på grund af manglende procedurer på systemniveau³².

Ud over anerkendelsesprocedurerne er status for **mobile lærende** i en mobilitetsperiode fortsat et problem. I flere skolesystemer er elever, der rejser til udlandet med henblik på langvarig mobilitet, ikke længere registreret på en skole i deres oprindelsesland, og de har heller ikke en klar status på deres værtsskole, hvilket gør det vanskeligt at registrere eller vurdere læringsresultater.

Sammenfattende er der gjort **fremskridt** med hensyn til automatisk anerkendelse af resultater af **læringsophold i udlandet på ungdomsuddannelserne**, men det har været **mere begrænset** end fremskridt med hensyn til kvalifikationer. I alt syv medlemsstater (AT, BG, DK, FI, IT og PT for perioder på et år, og RO) har indført et system eller en procedure, der kan betragtes som automatisk anerkendelse i overensstemmelse med Rådets henstilling. I de fleste medlemsstater afhænger anerkendelsen af lokale myndigheders eller individuelle uddannelsesinstitutioners beslutninger baseret på overensstemmelse med læseplanerne, eller også er den endog umulig. Udfordringerne er stort set de samme som dem, der førte til vedtagelsen af Rådets henstilling. Sammenligning af læseplaner, uoverensstemmelser mellem anerkendelsesprocedurer (ofte endda mangel på standardiserede procedurer på nationalt plan) og manglen på en status eller ramme for mobile lærende skal stadig løses.

Medlemsstater, der ikke har gjort fremskridt på det seneste, kan lade sig inspirere af lovgivning i medlemsstater, der støtter elevmobilitet, og som tilskynder til dette gennem automatisk anerkendelse, herunder bestemmelser i binationale eller multinationale aftaler.

Anerkendelsen ville også drage fordel af, at medlemsstaterne fortsatte deres arbejde med i stigende grad at udvikle deres læseplaner for ungdomsuddannelser på grundlag af principperne om læringsresultater (viden, færdigheder og holdninger).

3.2.2. Støtte fra Europa-Kommissionen siden 2018

3.2.2.1. Oprettelse af en onlineinformationstjeneste på EU-plan

Den nye **Q-Entry-database**³³, der blev lanceret i 2018 under Erasmus+-programmet og drives af NARIC-centre, giver interessenter og offentligheden ajourførte og standardiserede oplysninger om kvalifikationer efter endt skolegang for 55 lande (27 EU-

³² [Ekspertnetværk om anerkendelse af resultater af læringsophold i udlandet inden for almen ungdomsuddannelse — medlemsstaternes analyse \(2021\) | Det europæiske uddannelsesområde \(europa.eu\)](#).

³³ <https://www.q-entry.eu/>.

medlemsstater + 28 lande uden for EU), som giver studerende adgang til videregående uddannelse i deres hjemland.

3.2.2.2. Støtte til anerkendelse af resultater af læringsophold i udlandet

- Fremme af gensidig tillid og peerlæring mellem medlemsstaterne og mellem institutionerne: Som opfølgning på en forberedende foranstaltning iværksat af Europa-Parlamentet **oprettede Kommissionen et ekspertnetværk** bestående af 25 medlemmer fra 16 medlemsstater, som udarbejdede et forslag til en **europæisk ramme for anerkendelse af resultater af læringsophold i udlandet**³⁴, hvori der fastsættes centrale principper for automatisk gensidig anerkendelse af læringsresultater fra studieophold i udlandet for **elever på almene ungdomsuddannelser** baseret på en analyse af situationen i medlemsstaterne³⁵. Dette forslag til Kommissionen vil blive brugt som grundlag for at videreudvikle initiativet sammen med medlemsstaterne.
- **Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed**³⁶, der blev vedtaget i 2020, gentog betydningen af læringsmobilitet, også ved at fastsætte et mål på europæisk plan³⁷, og anerkendelse af den erhvervede viden og de erhvervede færdigheder og kompetencer. Desuden undersøgte Kommissionen konceptet med de europæiske grundlæggende erhvervsprofiler med henblik på at fremme mobiliteten for lærende og arbejdstagere og gennemsigtigheden og anerkendelsen af kvalifikationer. I forbindelse med erhvervsuddannelse udviklede Cedefop [metoder til at støtte sammenligningen af kvalifikationer](#)³⁸ og de tilhørende uddannelsesprogrammer og læseplaner. På grundlag af data indsamlet i 2021 fra Cedefops ReferNet-netværk for resultattavlen for mobilitet udsendte Cedefop en briefing om anerkendelsen af de læringsresultater, som studerende på erhvervsrettet grunduddannelse har opnået i udlandet³⁹. I publikationen "Enablers and disablers of cross-border long-term mobility of apprentices"⁴⁰ henvises der også til anerkendelsespraksis med fokus på lærlinge for nogle få casestudier.
- **Erasmus+-programmet** er udformet med henblik på at øge elevernes muligheder for mobilitet med det formål at ændre landskabet for langsigtet elevmobilitet i Europa, som indtil nu mest har været drevet af organisationer uden for programmet. Det skal ske ved at øge andelen af mobilitet, der forvaltes direkte mellem skoler, og ved at følge Erasmus+-kvalitetsstandarderne. Desuden vil læringsresultaterne for deltagere, der deltager i mobilitetsaktiviteter i udlandet, blive anerkendt af deres udsendende

---

³⁴ [Forslag til en europæisk ramme for anerkendelse af resultater af læringsperioder i udlandet inden for almen ungdomsuddannelse \(2021\) | Det europæiske uddannelsesområde \(europa.eu\)](#).

³⁵ [Ekspertnetværk om anerkendelse af resultater af læringsophold i udlandet inden for almen ungdomsuddannelse — medlemsstaternes analyse \(2021\) | Det europæiske uddannelsesområde \(europa.eu\)](#).

³⁶ [EUR-Lex — 32020H1202\(01\) — DA — EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

³⁷ 8 % af de lærende på erhvervsrettede uddannelser vil have adgang til læringsmobilitet i udlandet inden 2025.

³⁸ <https://op.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/d7fe617d-e541-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en>

³⁹ [Anerkendelsen af de læringsresultater, som studerende på erhvervsrettet grunduddannelse har opnået i udlandet | CEDEFOP \(europa.eu\)](#).

⁴⁰ [Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility | CEDEFOP \(europa.eu\)](#).

organisation takket være en ny akkrediteringsordning⁴¹. Akkrediterede organisationer og især akkrediterede konsortier bør støtte udviklingen af mobilitet inden for erhvervsuddannelse med anerkendelse af læringsresultater fra den udsendende organisations side.

3.3. Et økosystem, der muliggør automatisk anerkendelse

Gennemførelse af automatisk anerkendelse kræver, at der skabes passende betingelser for tillid og gennemsigtighed mellem uddannelsessystemerne. Det kræver også, at de nationale anerkendelsesmyndigheder har tilstrækkelig kapacitet til at udvikle de nødvendige værktøjer til automatisk anerkendelse og til at støtte institutionerne i at gennemføre automatisk anerkendelse. I det følgende kapitel skitseres de elementer, der er uundværlige for både videregående uddannelse og ungdomsuddannelser.

3.3.1. Den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF)

Den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF)⁴² gør det lettere at skabe gennemsigtighed, sammenlignelighed og overførbare af kvalifikationer mellem forskellige nationale systemer. Ved at henvise nationale kvalifikationsrammer til EQF er det muligt at **sammenligne alle typer og niveauer af kvalifikationer fra de nationale systemer**. I øjeblikket har 26 EU-medlemsstater henvist deres nationale kvalifikationsrammer til EQF, og ES er i færd med at gøre det. Af de 27 medlemsstater angiver 21 (alle undtagen BG, ES, FI, HR, IT og LU) EQF-niveauer i nationale kvalifikationsdatabaser og -registre. Dette hjælper uddannelsesinstitutionerne med at kontrollere, om ansøgeren har det rette kvalifikationsniveau (f.eks. om eksamensbeviset rent faktisk er på bachelorniveau ved ansøgning til kandidatuddannelser) i tilfælde af automatisk anerkendelse.

Derudover deler 16 medlemsstater data om kvalifikationer gennem Europass-plattformen ved at forbinde nationale kvalifikationsdatabaser eller -registre⁴³ med denne platform. En særlig udfordring vedrører anerkendelse mellem niveau 5 (f.eks. tertiæruddannelse af kort varighed) og 6 (bachelorniveau eller tilsvarende niveau). Niveau 5-kvalifikationer kan indgå i enten postgymnasiale eller videregående uddannelser eller endda i begge dele⁴⁴.

De fleste lande, der har henvist til EQF, har gjort dette gennem en enkelt rapport, der omfatter selvcertificering for kvalifikationsrammen for det europæiske område for videregående uddannelse (QF-EHEA). Dette er sket i alle medlemsstater, undtagen CZ, EL, NL og SK⁴⁵.

3.3.2. De nationale informationscentre vedrørende akademisk anerkendelse (NARIC)

NARIC'er har til formål at lette adgangen til nøjagtige oplysninger om uddannelsessystemer og kvalifikationer for EU-borgere og tredjelandstatsborgere.

⁴¹ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/organisations/learning-mobility-of-individuals/erasmus-accreditation>.

⁴² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0615(01)).

⁴³ <https://europa.eu/europass/da/find-courses>.

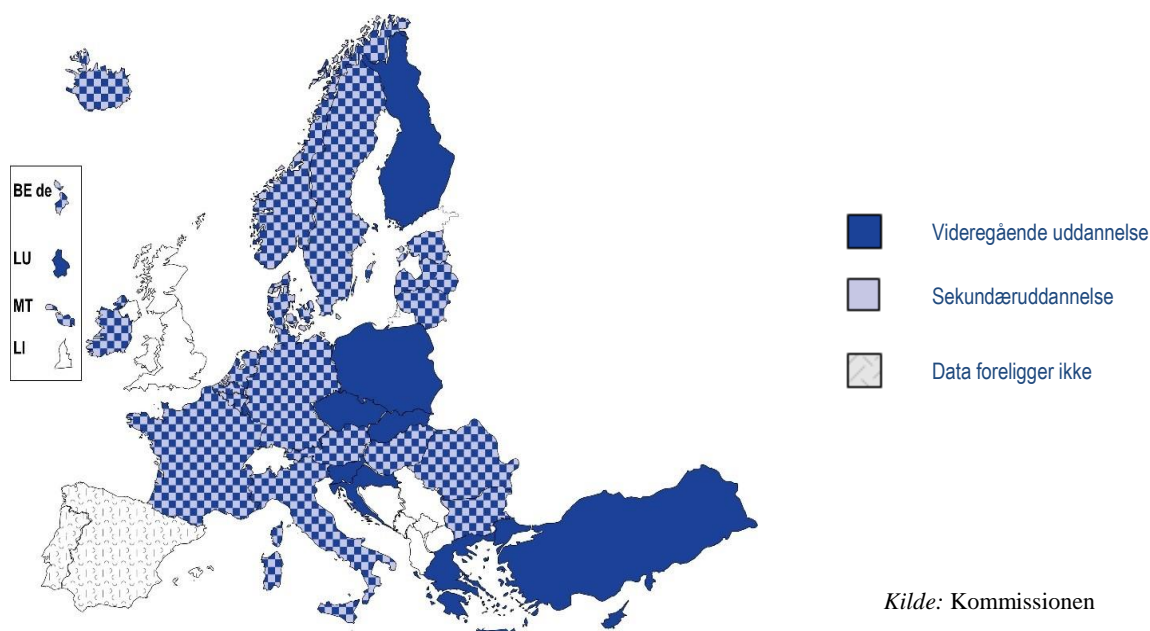
⁴⁴ "ICF's rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse" fra 2023.

⁴⁵ [Bologna-gennemførelsesrapporten fra 2020](#).

Deres kompetencer varierer alt efter national lovgivning. Nogle af dem udsteder kun råd/anbefalinger om anerkendelse (EE, IT, IE, SI og DE), mens andre træffer juridisk bindende afgørelser om anerkendelse (BG, BE-FI, DK, MT, HU, SK, LT og RO). De er afgørende for at kontrollere, at en kvalifikation er reel og på det korrekte niveau.

Netværket af NARIC'er har med støtte fra Erasmus+-programmet offentliggjort en række retningslinjer⁴⁶ for at lette gennemførelsen af automatisk anerkendelse hos bedømmere af eksamensbeviser. Siden vedtagelsen af Rådets henstilling har to tredjedele⁴⁷ af centrene forenklet anerkendelsesprocesserne, og fire (MT, DK, NO, EE) melder om et fald i antallet af anmodninger om anerkendelse takket være Rådets henstilling.

NARIC-kompetencer for videregående uddannelser og ungdomsuddannelser

I Rådets henstilling opfordres der til, at NARIC'ernes rolle styrkes ved hjælp af yderligere nationale ressourcer. En udvidelse af NARIC'erne til at omfatte ungdomsuddannelser (almen uddannelse og erhvervsuddannelse) vil udbrede kendskabet til anerkendelse af kvalifikationer på gymnasialt niveau og støtte anerkendelsen af resultater af læringsophold i udlandet.

Kommissionen støtter NARIC-netværket⁴⁸ ved at lette udvekslingen af bedste praksis. Budgettet for Erasmus+ til udvikling af deres kapacitet og styrkelse af deres rolle blev øget fra 1,2 mio. EUR i 2018 til 3 mio. EUR i 2022. Dette førte til udvikling af støtteværktøjer⁴⁹,

⁴⁶ <https://www.enic-naric.net/page-recognition-tools-projects>.

⁴⁷ NARIC-undersøgelse fra 2022.

⁴⁸ <https://www.enic-naric.net/>.

⁴⁹ <https://www.enic-naric.net/page-recognition-tools-projects>.

retningslinjer⁵⁰ og uddannelse til de personer, der er ansvarlige for evaluering af uddannelsesbeviser ("bedømmere af eksamensbeviser") på videregående uddannelsesinstitutioner. Siden 2020 har Erasmus+-programmet finansieret et "teknisk støtteteam" for at hjælpe netværket med at opfylde dets øgede ambitioner. Stigningen i de disponible ressourcer afslørede betydelige kapacitetsforskelle i NARIC'er, idet kun 3 centre (IT, NL, LV) koordinerer mere end ét Erasmus+-projekt.

Det videre arbejde med digitale værktøjer såsom Q-Entry og andre kvalifikationsdatabaser kan yderligere lette anerkendelsesprocesserne, også for institutioner. Ved at udvikle interoperabiliteten mellem nationale databaser på europæisk plan og (på grundlag af bedste praksis, som i tilfældet med den polske Kwalifikator-database) udstede personlige anerkendelseserklæringer om automatisk anerkendelse kan man yderligere fjerne den administrative byrde for ansøgere og institutioner.

Ved også at omfatte ikke-europæiske kvalifikationer kan disse interoperable databaser lette en hurtig, retfærdig og gennemsigtig anerkendelse af kvalifikationer fra tredjelande (hvilket falder uden for anvendelsesområdet for Rådets henstilling). Med støtte og hjælp fra Kommissionen er dette i overensstemmelse med ambitionerne i talen om Unionens tilstand i 2022, hvor der blev opfordret til fremskridt på dette område.

3.3.3. Europæiske digitale værktøjer til anerkendelse

Automatisk anerkendelse kræver, at kvalifikationer let kan verificeres (gyldighed, format og akkreditering). Anvendelsen af europæiske digitale værktøjer til at udstede, lagre, dele og verificere eksamensbeviser letter den automatiske anerkendelse af individuelle kvalifikationer og resultater af læringsophold i udlandet og mindsker omkostningerne og den administrative byrde for alle parter.

Den **nye Europass-platform**⁵¹, der blev lanceret i juli 2020, letter automatisk anerkendelse ved at give validerede oplysninger om kvalifikationer, kvalifikationsrammer og mobilitetslæringsresultater ved hjælp af manipulationssikrede Europass-dokumenter⁵². I september 2022 havde Europass 4,3 millioner brugere, og i gennemsnit besøger to millioner mennesker platformen hver måned.

I samarbejde med DEQAR⁵³, en akkrediteringsfunktion, er europæiske digitale beviser for læring (EDC)⁵⁴ ved at blive afprøvet i det nye Europass-værktøj. Når tillægget til eksamensbeviser (for videregående uddannelse) vises og deles, viser EDC straks de tilhørende akkrediteringsdata. Dette vil gøre ægthedskontrollen automatisk.

---

⁵⁰ <https://www.nuffic.nl/sites/default/files/2020-08/the-triangle-of-automatic-recognition%20%281%29.pdf>.

⁵¹ <https://europa.eu/europass/fr>.

⁵² Tillæg til eksamensbeviser, tillæg til erhvervsuddannelsesbeviser og Europass-mobilitet.

⁵³ <https://www.eqar.eu/about/projects/deqar-connect/>.

⁵⁴ <https://europa.eu/europass/da/european-digital-credentials-learning>.

Digitaliseringen af **Europass-mobilitetsmodellen**, som i øjeblikket er under udvikling, vil støtte anerkendelsen af resultaterne af læringsmobilitetsperioder i udlandet på forskellige uddannelsesniveauer, herunder praktikophold og frivilligt arbejde.

4. STØTTE TIL YDERLIGERE BESTRÆBELSER PÅ AT GENNEMFØRE AUTOMATISK ANERKENDELSE

Selv om der er gjort begrænsede fremskridt siden vedtagelsen af Rådets henstilling, vil det kræve en betydelig yderligere indsats at opnå fuld gennemførelse senest i 2025. For at fremme gennemførelsen foreslår Kommissionen følgende foranstaltninger:

4.1. Fortsat udvikling af tilliden mellem de nationale uddannelsessystemer

- **Udvikling af et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem**

Automatisk anerkendelse hænger tæt sammen med opbygningen af gensidig tillid mellem de nationale systemer og udviklingen af en ægte kvalitetskultur på videregående uddannelsesinstitutioner. Et kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem vil bidrage til at skabe en tættere forbindelse mellem kvalitetssikring og anerkendelse på europæisk plan samt et formålstjenligt kvalitetssikringssystem for et dybere tværnationalt samarbejde som bebudet i meddelelsen om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 og den europæiske strategi for universiteter. Selv om formålet med et sådant system er meget bredere end kun automatisk anerkendelse, vil det bidrage til gennemførelsen heraf.

Kommissionen vil tilskynde medlemsstaterne, NARIC'erne og uddannelsesinstitutionerne til at øge deres indsats for at gennemføre automatisk anerkendelse gennem stærkere og mere fleksible kvalitetssikringssystemer.

Selv om et sådant initiativ vil have et EU-fokus, har det potentiale til at inspirere og yderligere fremme fremskridt med automatisk anerkendelse og kvalitetssikring i alle lande i det europæiske område for videregående uddannelse.

- **Gennemgang af automatisk anerkendelse ved hjælp af acceleratorhold**

Kommissionen vil med støtte fra Erasmus+ og NARIC'er oprette nye gennemgange af automatisk anerkendelse ved hjælp af acceleratorhold. Målet vil være at fremskynde gennemførelsen af automatisk anerkendelse af kvalifikationer og læringsophold i udlandet ved at sende eksperter ud på stedet for at yde den nødvendige vejledning for at lette anerkendelsen på alle områder. Det vil være baseret på NARIC-netværkets ekspertise for at organisere peerstøtte og peerrådgivning mellem lande, der er længere fremme med automatisk anerkendelse, og lande, der har brug for yderligere støtte.

4.2. Udvikling af værktøjer til automatisk anerkendelse

- **Tilvejebringelse af oplysninger om anerkendelse via onlineplatforme**

Kommissionen vil give skolerne mere vejledning om anerkendelse på den europæiske skoleuddannelsesplatform.

- **Standardisering af læringsaftaler og certifikater for læringsresultater**

På grundlag af erfaringerne fra sektoren for videregående uddannelse vil Kommissionen undersøge potentielle forbindelser mellem Erasmus+-værktøjer for resultater af

læringsophold i udlandet og Europass-mobilitetsmodellen for at tilvejebringe sikker, brugervenlig og pålidelig dokumentation i skoleuddannelses- og erhvervsuddannelsessektoren.

4.3. Støtte gennemførelsen ved at opbygge kapacitet i medlemsstaterne

- **Finansiel støtte til automatisk anerkendelse**

Som krævet i Rådets henstilling vil indkaldelser under Erasmus+, der er dedikeret til **NARIC'er**, fortsat yde støtte til de nationale myndigheder med henblik på at gennemføre automatisk anerkendelse og Bologna-gennemsigtighedsværktøjerne. Kommissionen vil undersøge mulighederne for at øge deltagelsen af NARIC'er fra hver medlemsstat. Denne indsats kræver støtte fra medlemsstaterne for at øge kapacitetsopbygningsindsatsen.

Selv om gennemførelsen af Bologna-gennemsigtighedsværktøjerne er blevet forbedret siden 2018, er der behov for en yderligere indsats, navnlig med hensyn til at registrere nationale kvalitetssikringsorganer i EQAR, udstede tillægget til eksamensbeviser og gøre fuld brug af ECTS-brugervejledningen. Kommissionen vil sætte yderligere skub i gennemførelsen gennem indkaldelsen af forslag vedrørende det **europæiske område for videregående uddannelse** under Erasmus+.

Medlemsstaterne kan også anmode om teknisk støtte til udformning og gennemførelse af reformer inden for automatisk gensidig anerkendelse gennem **instrumentet for teknisk støtte** (TSI). TSI er et EU-program, der yder skræddersyet støtte på forskellige områder, herunder på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet, efter anmodning fra medlemsstaterne, på bilateral basis eller i flere lande. Støtten er efterspørgselsstyret og kræver ikke medfinansiering fra medlemsstaterne.

- **Uddannelses- og informationsforanstaltninger**

Der er en øget efterspørgsel efter den undervisning om automatisk anerkendelse, som medlemsstaterne tilbyder det relevante personale. Skoler og lærere bør også tilbydes undervisning i at vurdere elevernes kompetencer efter et læringsophold i udlandet i stedet for at fokusere på ækvivalens mellem skolefag. Kommissionen vil støtte dette under Erasmus+-programmet gennem tværnationale samarbejdsaktiviteter og peerlæringsaktiviteter samt give oplysninger online.

- **Fremme dialogen mellem medlemsstaterne**

Kommissionens tjenestegrene vil undersøge Kommissionens eksisterende politiske processer på skoleuddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet for at føre drøftelser, udveksle god praksis og skabe mulighed for peerlæring mellem medlemsstaterne for at opbygge tillid og gennemsigtighed i ungdomsuddannelsessystemerne.

Bilag I — Oversigt⁵⁵ over gennemførelsen af Rådets henstilling

Denne tabel indeholder et farvediagram om gennemførelsesniveauet pr. område for hver enkelt medlemsstat baseret på de bedste tilgængelige oplysninger. Den afspejler den igangværende proces med at gennemføre Rådets henstilling og viser retningslinjer og tendenser.

Medlemsstat	Gennemsigthedsværktøjer	Støtte til institutioner og agenturer	Overvågning og evaluering	Kvalifikation fra videregående uddannelser	Kvalifikationer fra ungdomsuddannelser	Læringsophold i udlandet — videregående uddannelse	Læringsophold i udlandet — sekundæruddannelse
Østrig	Grøn	Orange	Orange	Grøn	Grøn	Orange	Grøn
Belgien	Grøn	Orange	Orange	Orange	Rød	Grøn	Rød
Bulgarien	Grøn	Grøn	Grøn	Rød	Rød	Rød	Grøn
Kroatien	Grøn	Orange	Orange	Grøn	Grøn	Orange	Orange
Cypern	Grøn	Orange	Rød	Orange	Grøn	Orange	Orange
Tjekkiet	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Danmark	Grøn	Grøn	Orange	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn
Estland	Grøn	Grøn	Orange	Orange	Orange	Orange	Rød
Finland	Grøn	Grøn	Rød	Grøn	Grøn	Orange	Grøn
Frankrig	Grøn	Grøn	Orange	Grøn	Grøn	Orange	Skole Erhvervsuddannelse
Tyskland	Grøn	Grøn	Rød	Grøn	Grøn	Rød	Orange
Grækenland	Rød	Grøn	Rød	Rød	Rød	Orange	Rød
Ungarn	Grøn	Orange	Rød	Orange	Grøn	Rød	Orange
Irland	Orange	Orange	Orange	Orange	Grøn	Orange	Rød
Italien	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Orange	Grøn
Letland	Grøn	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Litauen	Grøn	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange
Luxembourg	Grøn	Orange	Grøn	Orange	Rød	Orange	Rød
Malta	Grøn	Grøn	Rød	Grøn	Rød	Grøn	Rød
Nederlandene	Grøn	Grøn	Grøn	Orange	Grøn	Grøn	Rød
Polen	Grøn	Grøn	Orange	Grøn	Skole Erhvervsuddannelse	Orange	Rød
Portugal	Grøn	Orange	Grøn	Grøn	Grøn	Orange	*
Rumænien	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Grøn	Orange	Grøn
Slovakiet	Orange	Orange	Grøn	Orange	Orange	Orange	Orange
Slovenien	Grøn	Orange	Rød	Orange	Orange	Orange	Orange
Spanien	Orange	Grøn	Orange	Orange	Grøn	Orange	Orange
Sverige	Grøn	Grøn	Orange	Grøn	Grøn	Orange	Rød

*PT: Kun for perioder på 1 skoleår

⁵⁵ Disse indikationer er baseret på en analyse af de oplysninger, der blev stillet til rådighed i forbindelse med undersøgelsen "ICF's rapport om gennemførelsen af Rådets henstilling om automatisk anerkendelse" fra 2023.

Overholdelse af de europæiske gennemsigthedsværktøjer og Bologna-gennemsigthedsværktøjer

	Landet gennemfører fuldt ud EU- og Bologna-gennemsigthedsværktøjerne
	Et af værktøjerne er ikke gennemført fuldt ud
	To af værktøjerne er ikke gennemført fuldt ud
	Tre af værktøjerne er ikke gennemført fuldt ud
	Fire eller flere af værktøjerne er ikke gennemført fuldt ud

Foranstaltninger til kapacitetsopbygning og støtte til institutioner og agenturer

	Der anvendes følgende foranstaltninger: <ul style="list-style-type: none"> - National vejledning til institutioner - NARIC'er formidler oplysninger og tilbyder uddannelse til alle institutioner - Ansøgere modtager en afgørelse om anerkendelse på systemniveau via onlineværktøjer
	To af ovennævnte foranstaltninger anvendes
	En af foranstaltningerne anvendes
	Ingen af foranstaltningerne anvendes

Overvågning af slutevalueringen

	Der findes en central database på systemniveau til indsamling og formidling af data om anerkendelsessager, som ajourføres regelmæssigt
	Data om anerkendelsessager indsamles systematisk af et centralt organ bestående af videregående uddannelsesinstitutioner på ungdomsuddannelsesstrinnet
	Data om anerkendelsessager er tilgængelige fra nogle institutioner, men data indsamles og formidles ikke på systemniveau.
	Ingen tilgængelige data

Automatisk anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser

	Automatisk anerkendelse på systemniveau af kvalifikationer udstedt til alle EU-medlemsstater med beslutningsansvar delegeret til et kompetent organ på systemniveau
	Automatisk anerkendelse på systemniveau for alle EU-medlemsstater med beslutningsansvar delegeret til videregående uddannelsesinstitutioner
	Automatisk anerkendelse på systemniveau for en undergruppe af EU-medlemsstater med beslutningstagning i et organ på systemniveau
	Automatisk anerkendelse på systemniveau for en undergruppe EU-medlemsstater med beslutningsansvar delegeret til videregående uddannelsesinstitutioner
	Ingen automatisk anerkendelse

Automatisk anerkendelse af kvalifikationer fra ungdomsuddannelser

	Kvalifikationer fra ungdomsuddannelser (både almen uddannelse og erhvervsuddannelse) anerkendes automatisk og fuldt ud i næsten alle andre EU-medlemsstater (over 75 % af medlemsstaterne)
	Kvalifikationer anerkendes automatisk i et flertal af andre EU-medlemsstater (mellem 50 % og 75 %)
	Kvalifikationer anerkendes automatisk for et mindretal af andre EU-medlemsstater (under 50 %, men over 0 %)
	Ingen automatisk og fuldstændig anerkendelse af kvalifikationer (anerkendelsesproces på plads, men ikke automatiseret)

Automatisk anerkendelse af læringsophold i udlandet — videregående uddannelse

	Resultater fra et studieophold i udlandet anerkendes automatisk og fuldt ud i alle andre EU-medlemsstater, og Erasmus+-studerende har rapporteret en fuld anerkendelsesprocent på over 90 %. Intern og ekstern kvalitetssikring for at sikre fuld gennemførelse af principperne i brugervejledningen for det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS) 2015
	Resultater af et læringsophold i udlandet anerkendes, og Erasmus+-studerende har rapporteret en fuld anerkendelsesprocent på over 85 %. og/eller Der er indført intern og ekstern kvalitetssikring for at sikre fuld gennemførelse af brugervejledningen fra 2015, men den anvendes ikke systematisk (f.eks. kun for nogle programmer eller niveauer)
	Resultater af et læringsophold i udlandet anerkendes, og Erasmus+-studerende har rapporteret en fuld anerkendelsesprocent på over 70 %. Eller Der findes ingen kvalitetssikringsforanstaltninger for at sikre fuld gennemførelse af ECTS-brugervejledningen
	Resultater af et læringsophold i udlandet anerkendes ikke automatisk, og Erasmus+-studerende har rapporteret en fuld anerkendelsesprocent på under 70 %. Der findes ingen kvalitetssikringsforanstaltninger for at sikre fuld gennemførelse af ECTS-brugervejledningen

Automatisk anerkendelse af læringsophold i udlandet — ungdomsuddannelser

	Resultater af et læringsophold i udlandet anerkendes automatisk og fuldt ud fra alle EU-medlemsstater og for næsten alle læringsophold på op til 1 år gennem ækvivalens
	Resultater af læringsophold i udlandet anerkendes efter en officiel procedure, der er fastlagt på systemniveau, baseret på læringsresultater, der anses for at være stort set i overensstemmelse med de udsendende institutioners læseplan og bekræftet i eksamensudskriften
	De fleste (dele af) læringsophold i udlandet anerkendes, men nogle yderligere eksamener kan være nødvendige
	Anerkendelsen gives efter en officiel procedure baseret på sammenligning af læseplaner som bekræftet i eksamensudskriften
	Ingen automatisk og fuld anerkendelse med undtagelse af partnerskaber mellem skoler og skoler eller klart definerede programmer såsom Erasmus+